

J E L E N K Ö R.

36. szám

Pest, szerda majus 6kán

1835.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (kinevezés; Ghyczy József †; különféle) Anglia (a' Times köpönyege; Globe véleménye; alsóházi ülés april 20kán; Russel választójilhoz; egyveleg.) Franciaország (Berryer beszéde az amerikai követeles ügyében; St. Pelagiebeli védbiztosság.) Spanyolország (saragossai zavargás; Valdes a' táborban; Zumalacarreguy bizonyítványa; angol biztosok 's a' t.) Portugália (martz. 26ki zajongás; a' királyné állapotja.) Schweiz. Svédország. Elegyhírek. Pénzkelet 's gabonaár.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. kir. Fölsége gróf Reviczkyhez mint a' sz. István magy. kir. rend kancellárjához april. 2kán intézett legfensőbb kabinetirata szerint, ő kir. magasságát Mecklenburg-Schwerin nphet, a' mondott rend nagykeresztjével méltóztatott fölruházni.

Kolozsvárott: Az erdélyi ev. ref. fő consistorium april. 26án tartott ülésében, a' nagyenyedi ev. ref. collegiumban néhai Tompa János ur halálával ürességbe jött theologiai professori hivatalra, a' kolozsvári ref. collegiumban bölesekedés-tanító érdemes professor Herepei Károly urat választotta meg. (Erd. Hir.)

Pozsonyban april. utólján m. Ghyczy József ur a' hétszemélyi kir. főtörvényszék közbirája, Torontal vmegye főispánja, kir. udv. tanácsnok 's a' t. közjóra szentelt munkás életét 's igazságszerető lelkét Teremtőjének visszaadta.

KÜLÖNFÉLE. A' meidlingi Terézia-fürdőnek nagylotteriai sorsvonása Bécsben april. 27ikén ment végbe 's a' főnyertes számok következők: 28,015 nyert 250,000 frtot; 30696 ny. 20000 frtot; 48758 ny. 15000 frtot; 180,792 ny. 10000 frtot; 165,273 ny. 5000 frtot; 107,218 ny. 4000 frtot; 104795, — 125,543, — 132,891, — 134,729, és 136703 nyertnek ezerezer frtot. Szabadsorsok közül: 2302 ny. 30,000 frtot; 165,273 ny. 5000 frtot; 13,877 ny. 3000 frtot; 13593 ny. 2000 frtot; 170,199 ny. 1000 frtot. — Nyilvános köszönetet mondanak: 1) Rézbánya város (Bihar vmegyében) lakosi Laicsák Ferencz nagyváradi püspök urnak azon emberszerető nemeslelkűségért, melly által e' városnak némely kir. haszonvételek jövedelmit olly czélra általengedni sziveskedett, hogy abból egy szegényi intézeti pénztár alkottassék. E' jövedelem öt év alatt 1054 fr. 43½ kra ment, 's minthogy a' mélt. alapító ur szándéka nemcsak jövedébeli de a' jelenkori szegények fölségellésükre is vala irányozva, a' mondott jövedelemből már eddig istöbb szegénynek és megszorult bányamunkásnak osztogatott ajándékokon kívül, a' multszük esztendőben 23 részint elnyomorult szegénynek adott enyhítő segedelem. 2) A' budai hadikormány Nákó János urnak, ki Nagyszentmiklóson levő saját épületjét a' hánsági katonai főkormánynak ajánlván használatul, ez az épületet már 6 év óta a' Julien sorozod növendékei lakául használja, 's az említett tulajdonos urnak újabb ajánlatánál fogva, még továbbra is minden fizetés nélkül három évig használhatja. Hasonlóan köszönetet mond Nákó János ur meghatalmazottjának Rigyicsky Pál h. ügyvéd urnak, ki az

említett katonai nevelő intézet növendékeinek és tanítóinak f. eszt. feb. 12ikén mint bold. I. Ferencz ő fölsége születés-napján sajátjából egészen új ruházatot ajándékozott. — 3) A' brassói szegények a' brassói görög egyház érdemes előljáróinak 's ezek közt különösen görög bíró Czervenvodaly D. István urnak, ki a' néhai Brankovány hg. kegyes hagyományából husvét hetiben, minden vallási vagy nemzeti különség nélkül, helyben Brassóban valódi szükölködő 75 szegény oláhnak, 25 katolikus, 25 evangelicus és 25 reformatusnak jeles mennyiségű törökbuza lisztet; a' háziszegényeknek pedig 600 frnál többet, valamint a' fogarasi szegényeknek 100 frtot 's a' szombatfalviaknak 25 frtot osztatott ki.

April. 27kén Hódmező-Vásárhelyen (Csongrád-ban) mintegy 200 ház lett lángmartalékká.

ANGLIA.

A' Times, mielőtt a' kabinet tagjai ki létek volna nevezve, folyvást sürgeté, hogy a' whigek inkább a' conservativekkel egyesüljenek, mint a' radicalokkal. A' Times beszéde azonban ezúttal sima. A' Morning-Chronicle e' miatt arra figyelmeztet, mi kimélve szól a' Times a' whigekről, 's mikép hízkeledik főbbeinek, 's milly ellentétbe állítja azokat a' radicalokkal; holott nem rég a' radicalok nagyobb becsületességét 's magasb észtehetségit magasztalá, ellentétben a' hivatalvadászó whigekével. A' Morning-Chronicle jósolja, hogy a' Times ezt csak átmenési pontul használta, hogy egyszerre ismét a' másik oldalra csaphasson által 's az új ministerség verőfényére állhasson. „Ha társunk, (folytatja a' Chronicle) egyszer megindul, nagy lépéseket tesz. Nem kellene csudálkoznunk, ha majd, nyolcz nap multvást ő a' torykat, mint félév előtt, ismét ürüknek, szamaraknak és borjúknak mondaná, 's megmutatná, hogy Wellington hg. szintazon tudatlan rövidlátó férfi, ki a' Timesra nézve, még csak multfőzőn is az volt, mielőtt tudailik Strathfieldsapeből Windsorba hivatott.“ — A' Globe szerint (melly Melbourne és Palmerston lordok lapjának nézetik): „A' közönség a' torylapok fecsegésire 's lármájira keveset hajt. Már megszokta. Midőn a' toryk 1830ban kitolattak, ugyanazon szörnyü bélyeget sütötték minden szabadelmű ministerségre, melly az övék után kövekeznek. Félelmes rajzolatokat torzasztának alacsony születésű, neveletlen, szegény-duló ministerek-ről, csak hogy a' közönséget elijesszék. A' Grey va-

napon-
(tehát
állítja)
rejü, 's
alékkal.
monista
odó or-
ögmiri-
ett pöl-
ul fekvő
ira for-
sót töl-
szonyok
ntve az
merész
orvos a'
rdságuk
mészet-
utaztató
innen a'
pot ter-
z. 13ról:
20 sze-
(Cairó-
sz majd
még ez
siralmas
yítja. A'
je jóval

á marcz.
séggyü-
s legé-
rg, mint
végné-

placzi
1835:

adp-
terék-
kely

100	—
73	70
—	—
100	—

ezüst kr.

64	—
126	—
148	—
108	—
—	312
126	96

lamint Melbourne kormányának a' statusadósságot kelle vala (akkori hír szerint) megtámadnia, a' lordok házának meg kelle általa semmítettania, a' királynak székéről letaszíttatnia, 's az egész országnak zavarba rendtelenségbe dőlnie, 's vérben fürdenie. Mondják, ezen ministerek is csak kétségbe esett radicalokra támaszkodnak, 's csak O' Connell pártja segélyével tarthatják fen magukat. Ugyanazon ó történetet rikogatják most is füleikbe. De a' nép meg nem ijed, 's nem félti sem az egyházat, sem a' királyt, sem a' lordokat, még a' csarnok sem félti a' pénzkeletet, mert ezeket senki sem hiszi veszélyben forgani. A' nemzet nem akarja a' „semmi pápaság“ kiáltást ismételteni, se a' pénzkelet lejebb nem akar szállani. Folirások ugyan jönnek orangista társaságoktól, elzárt testületektől, mellyek maradásra kérik Sir R. Peelt; de senki sem ügyel rájuk, senki kevesbé mint Sir R. Peel; eléggé ismeri ő becsületet. Sir Robert Peelnek vala idő hagyva minden törvényes próbára, ő elő is adta terveit, 's megfejté elveit. Vége az volt, hogy egy becsületes reformer sem reménylett kezeiből kielégítőt. Volt e' igazgatásának bármi jó hatása megnyugvást hozva a' nyilvános véleménybe? Ama' négy öt hónaptól fogva, mióta Melbourne kormánya elbocsáttatott, folyvást izgás, választási mozgások 's a' pártfeszengés minden legheveseb jelenségei mutatkoznak. Mi azt hisszük, — 's a' nyilvános pénzkelet megerősíti nézetünket, — hogy az utóbbi félév történetei visszahatottak azon osztályu honfőtársink elméjére, kiket leginkább érdekel, hogy ne uralkodjék politikai izgás. — A' gazdag kereskedők a' conservatívet nem úgy nézik többé, mint a' nyilvános nyugalom legjobb őrjeit, sőt inkább a' nyilvános ügyek mostani ingadozó állapotját is rájuk róják. Midőn a' toryk hivatalaikból visszaléptek, semmi rendháborítás nem történt, mert a' közönség bizik a' bekövetkező javító politikában. Anglia józan, iparos népe nem fogja leglényegesebb érdekeit kockára tenni az írlandi egyház visszaéléseivel ragaszkodás kedvéért, vagy gyűlöletből O' Connell ellen, vagy a' whigek iránti érzélgés miatt. A' közönség meg fogja érni, hogy a' Melbourne-kormány, a' rettegősködők érzelme megsértése nélkül is, képes lesz a' leghatározottabb reformerek várakozásait kielégíteni.

Az alsóházban april. 20án a' speaker 4 órakor foglalt helyet. Chandos marq. jelenté, hogy majus 18kán, mielőtt a' ház költségajánló biztossággá alakuland, a' ház figyelmét a' mezőgazdasági érdekek szük állapotjára fogja fordítani 's végzést az iránt kívánni. Baring ur, a' kincstár új titoknok, indítványt tett erre a' még hátralévő választási parancsok kiadatásáról, utána Sibthorp

ezredes jegyzéseket a' ház javasolt elhalasztása ellen majus 12ig. Baring emlité, hogy a' ház tekintettel leend az új minister-kinevezésekkel egybefüggő nehézségekre 's a' ministereknek azon néhány napot megadandja, illő készülhetőségök végett az ország dolgaihoz; de Sibthorp ezredes azt folyvást ellenzé. „Tudom, ugymond rivakodva, hogy nem 3 hét, de 3 hónap sem lesz elég arra, hogy az új ministerség tagjai kényelmesen érezzék magukat helyeiken. (az oppositio nevet) Ha ő fölsége kegyes trónbeszédére gondolok, mellyben annyit ígért a' mezőgazdasági érdekek támogatására (a' ministeri padokon még jobban nevetnek, tudillik Chandos marq. nem régen még Peel alatt indítványt tön ez értelemben 's megbukott); ha azon akadályokat tekintem, mellyek alatt kereskedésünk nyög, míg szemközt az igen tiszt gentleman termékeny rendszere megújulását kell várnom, szükség az ügyek illy hosszú elhalasztása ellen kikelnem. (halljuk!) Az igen tiszt gentlemanek arczulatjai átellenben nekem nem tetszenek (kaczaj); mert azok lelkeik czimlapjainak látszanak (tartós kaczaj). Én minden oldalról ostromlani fogom őket, mert tőlök az országra semmi jót sem várhatni. Reményilem Istenemre! illy csoporttól (kaczaj) nem sokára, még pedig örökre megmenekszünk.“ Az igen tiszt tag tüze daczára is olly halkán beszélt, hogy a' karzaton csak félig leheté őt hallani; azonban valószínűleg az írlandi követek ellen lövellé nyilat, mert a' „csoport“ szónál valamennyi szem O' Connellre 's a' mellette ülő írlandi képviselőkre nézett. De megfelelt neki O' Connell: „Csudálatom azon jó szeszélyt, ugymond, mellyel a' vitéz ezredes ur jegyzésin túlada. Bizonytal lehet a' gentlemanek arczain a' ház ezen oldalán valami igen jegyzésre méltó; de én a' vitéz ezredes ur arczát mindenképen szintolly jegyzésre méltónak találom, mint akármellyiket a' ministeri padokon. (kaczaj) Én őt egy hajszálnyiban sem akarom megkárosítani (csattogó kaczaj; mert a' vitéz ezredes kopasz.), értvén a' jó szeszélyt. Kellemes dolog, Sir! e' tárgy fölött azon derült szeszéllyel 's advarisággal vitázni, melly olly annyira sajátja a' vitéz ezredes urnak. Másuttán különböző izléssel bánának azzal; de itt azon emberek, kiket a' ház végzése képteleneknek nyilvánított az országos ügyek vitelére, bizvást fecseghetnek az írlandi képviselőkről olly hangon, melly minden más tagra nézve szerfölött illetlen volna; melly illetlenség elviselhetlen volna, ha nevetséges nem lenne. (halljuk! halljuk!) Minden nyomoru, hitvány, még a' félig ostoba 's félig bolond is olly nyelven bátor itt szólani, millyenen nem merészen másutt. (halljuk! halljuk!) De a' gógós boló legalább tanulná meg a' különiséget független

férfszak és olyanok közt, kiknek szózata, habár vásárra viszik is, nem érdemes a' megvételre. Köszönöm a' vitéz ezredes urnak azon jó szeszélyt, mellyel ez udvariságot előadá, 's ha barátunknak lennie nem szabad, legalább mulatságos el-lenségünk van benne." 's a' t. a' vitázat folytá-han rendre kelle őket szólítani, mert nem parlia-menti kifejezésekkel éltek. Az ülés vége felé Shiel ur indítványt jelente a' kusvétutáni napok-ra, mellyben azt szándéka javasolni, hogy sen-kinek, midőn valamely egyházi jövedelmes hely-re mozdíttatik elő, jövőre nézve olly jogkövete-lése (Rechtsanspruch) ne legyen ezen egyházi jövedelemre, hogy, kárpótlást kívánhasson, ha e' jövedelmek eltörletnének. —

A' lapok közlik már J. Russel lord irományát vá-lasztóijához, mellyben számos javítást ígér az or-szágnak. Ugyan is a' dissenterekre nézve olly könnyítést ígér házassági kötések szertartásiban, mellynél fogvást azok a' statusra nézve pusztá polgári szerződésekké válnak, 's vallásos tekin-tetből tétethetnek az illető felek vallási nézeteik szerint minden kényszerítés vagy korlátozás nél-kül. Továbbá egyezését igéri olly fölrásra, melly-ben a' király megkéressék, hogy a' londoni egye-temnek szabadéklevelet adjon, hogy annálfogvást a' dissenterek szintazon tudom. méltóságokra jut-hassanak, mellyekre Oxford és Cambridge kizárólag csak ollyakat emel, kik tagjai az angol egyháznak. A' hatósági testületekre nézve szon javítást szán-déka tenni, hogy a' kül tanács kiegészítettése 's választatása, ne önmaga által történjék, mert az csak tisztí hűségértésre vezet, hanem hogy a' kül tanácsot a' polgárság válassza, mint azt úgy is a' józan ész javasolja. Az angol egyházra néz-ve csak a' jövedelmeket szándéka egyenlőbben fölosztani, mert e' jövedelem nem fölösleg. De az Írlandi egyházban először a' tizedmegváltásra te-nd javaslatot, azután pedig hol protestans hi-vek nincsenek, ott protestans lelkészeket sem szándéka föntartani, 's a' fölösleg jövedelmeket a' nép erkölcsi javítására 's nevelésére fordítani minden valláskülönség nélkül. Továbbá a' me-gyci adó v. taxák eltörlesztését igéri, 's végre azt is ajánlani fogja, hogy a' tized Angliában is megváltathassék, 's e' megváltás ne csak önkény-leg történhessék, mint Peel javaslata kíváná, hanem némi kényszerítéssel vagy kötelezéssel is össze legyen kapcsolva.

Globe: „Pozzo di Borgo gr. nagybecsű kép-gyűjteménye már megérkezett szállására. Ez és egyéb körülmények azt hitetik el, hogy a' gróf országunkban mulatását tartós idejűnek remény-li.“ — Tipperaryből Írlandban egy lap írja: „Határtalan volt itt Peel kormánya leléptén az öröm. — Vasárnap estve a' város körül va-

lamennyi hegyen tűz villogott. — Megmenet-ten láng, csak valamely vulkán első rohaná-silhoz hasonlóan, lobogdala föl a' hegy csucsá-ig, mintha a' felhőket akarta volna csókolni. — Ugyanazon pillanatban széles alját száz más tűz környezé. A' sötét írlandi hegyek, mellyek Tip-perarytól szakadatlan lánczkép majd a' tengerig nyúlnak, szép homályos ellentétül szolgáltak a' rajtok égő tüzekhez. A' tulfelen, Waterford me-gyében is ki valának a' hegyek világítva, úgy szinte Limerickben és Corkban is minden hegység. E' jelenet hatása nagyszerű és fönséges vala. Rend-kívül felelték az, hogy a' tüzek, noha részint 60 angol mérföldnyire is távulongának egymás-tól, még is ugyanazon időben gyújtattak meg. —

A' lordmayor nagy lakomát adott Londonban Mansionhouseban husvéthétfőn, melly alkalommal a' toryk nagy tomb-és zajjal áldomásoztak Wel-lington hg. és Sir R. Peel egészségökre. A' Times marczona tüzzel kel ki az új kabinet ellen, melly-ben úgymond Grey gróf, Brougham lord, (azt mondják erről, hogy nem bizonyosan elnöke még a' lordháznak, 's a' király idegen tőle) Althorp lord, Stanley lord 's Graham lord nincsenek. — A' Standard hasonlóan ostromolja Melbourne kor-mányát 's azt gördíti hibául, hogy O'Connellel semmi összekötésbe nem lépett, 's pedig kitől fog mástól segílyt várhatni? — A' Standard továbbá azt ál-lítja, hogy O'Connell ur april. 21én F. Baring urral, az új kincstitoknokkal dolgozott, mihelyt hivatalába lépett. — A' Hampshire-Telegraph szerint Palmerston lord a' külminister miss Thwai-zes gazdag örökösrel készül egybekelni. —

FRANCZIAORSZAG.

A' fr. követház, Berryer ur megrázó beszé-de ellenére, megszavazá az egész 25 millió, ameri-kai követelést. Berryer ur beszéde remeke volt a' parlamenti ékesszólásnak; de hasztalan, mert a' kamara, noha több ízben megindult rá, 's meg-rendítettett általa, az egész követelést még is meg-adá. Berryer april. 15én tartotta beszédét, 's el-sőben azok ellen kelt ki, kik az ő és társai el-lenzését politikai helyzetjükből és vonzalmaik-ból magyarázzák. „Uraim, folytatá, bizonynyal én is vétkek volnék, ha azt mondanám, hogy a' ministerek csak azért védelmezik az egyezést, mert helyeiket szándékjuk megtartani, 's bará-taik csak azért támogatják őket, hogy hivatala-ikat 's megiszteléseket nyerjenek tőlök. Ez sér-tő és jogtalan lenne. Viseltessenek tehát irántunk úgy, mint mi viseltetünk irántok. Azt kérdezték: valljon van e becsületes 's lélekisméretes férfiú, ki kézemelve állithatná, hogy az adósságnem áll? Én ime fölemelem kezemet, 's mondom: nem tar-tozunk 25 millióval. A' tudósító ur azt állította, hogy nem csak 25 millióval tartozunk, de még a'

kárpótlás elvénél fogva nyomósabb követeléseket is tehetek volna ellenünk az amerikaiak, 's hogy nem a' neutralisok közös jogairól van szó. 'S hogyan! a' kárpótlás elve neutralissági föltételen alapul, 's az amerikaiak még sem vesztették volna el követelésüket, midőn az 1794ki egyezésben megalkudtak? — Hogyan! Amerika akkor sem vesztette volna el neutralisságából eredő követelését, midőn 1803- és 4ben megengedé, hogy hajóin fogdozzon Anglia matrózokat? 's midőn elszívte, hogy 1803, 1804 és 1805ben hajóit elszedje Anglia! (Amerikának t. i. neutralisnak kellett volna maradnia a' francziák és angolok közt ekkor viselt háboruban, de azért, ha Angliától megtámadtatott, védelmeznie is kellett volna magát) midőn Anglia 1806 elején a' franczia kormány minden rendeletit előzve Francziaországot Elbétől Brestig ostromzártasnak nyilvánította! Amerika lealacsonyítatni, zaklattatni engedé magát anélkül, hogy megrohant lobogója becsületét védelmezné. Nem igaz tehát azon állítás, hogy Amerika a' neutralisok (semes v. semleges) jogaira hivatkozhatik 1806tól 1810 végeig Amerika és Francziaország egyenszerűleg viselték magokat, Francziaország kénytelenségből védelmező állapotban, Amerika érdek- és haszonleső kedveskedéssel Anglia iránt, mind a' két status végre illető saját szerződésöknél fogvást az 1800ki egyezésen kívül. Uraim! jegyezzék meg, Napoleon császár tiszteletet akart az 1800ki egyezésnek szerzeni. Napoleon szólta föl a' neutralisokat: segítsék kölcsönösen egymást 's őrizzék meg saját méltóságukat. Azt mondták uraságtoknak, hogy a' háboru nem kezdetett Amerika érdekében, 's a' neutralisság kikötése nem csupán a' neutralisok kizáró érdekében történt. Bizonytal, midőn Francziaország egy nagy nép neutralisságát alkulag kiköté magának, ebben tagadhatlanul saját céljai es érdekei voltak. 's e' neutralisság sükerére számot is tartott. Midőn Bonaparte mint első consul az 1800ki egyezést megkötötte, jól tudta bizonytal az amerikai hatalom neutralissá tételének származandó következéseit. Az érdek közös volt. Napoleon az egyezés hasznait később méltó joggal kívánható is. Midőn Napoleon a' tulságig nyomatott, akkor készült a' szárazföldi ostromzár. Mind tudom én azt, a' mit mondtak 's mondanak ez ostromzáról. De hisz — oh Istenem! nincs könnyebb, mint megbukott kormány v. hatalom ellen szólani. Neutralisok többnyire a' gyöngébb statusok szoktak lenni. Azonban a' neutralisok tartoznak lobogójuk becsületét védeni. Schweiz például neutralis hatalom; kiüt a' háboru ellenük, Schweiz az ellenségetön keblében hagyja megfészkelni; Francziaország fölbozsankodva ez áruláson, le-

rontja várait, összerombolja hidait. Mi fog történni? Lesz é Schweiznek joga kárpótlást követelni, mert vétkes engedékenységet mutatott, 's az ellenség beszálltának ellen nem szegült. Ugyanez történt az egyesült statusokkal is 1806, 1807, 1808ban, és a' következő években, hol az érintett engedékenység bizonyosságit adak Anglia iránt. Napoleon csak azon kívánatot állította föl: szereztessék tisztelet a' lobogónak a' tengeren, valamint jusa van az embernek szárazon tiszteletet szerzeni valamely földbirtoknak. Napoleon az 1803ki egyezés aláírta után, mely Amerika terjedelmét megkettőzteté, örömet jelenté azon 's az egyesült statusok képviselője fölkiáita: „Istenemre! az egyesült statusok ezen a' nagy hatalmak közzé fognak számittatni.“ Napoleonnak tehát volt joga teljesen Amerika közrehatását követelni. Olvassuk bár 1807ki rendeletét; nyilvános abból, hogy Amerikának nem illett elszívni az Anglia által rajta végbevitt lealázásokat ön méltóságának süllyedte nélkül. Mind eddig azonban minden az 1800ki egyezés kikötései ellen történt; az amerikaiak aláveték magukat minden lealacsonyításnak, 's legörnyeszték 's törpíték lobogójukat, csak hogy gyalázatos nyereséget húzhasanak a' két hadakozó hatalom közti háborúból. Csak 1812ben ígérték az amerikaiak, hogy tiszteltetni fogják a' neutralisság jogait; de már ekkor késő volt; 1806 's 1807ben kelle vala ezt tenniök, midőn t. i. Anglia rongált bennünket 's midőn gyarmatinkat, tengerparfinkat, révfokainkat ostromzárban tartá. Még egyszer mondom, ekkor már későn volt. Azon ellenvetésre jövök most, mellyet a' ministerpadról hallok, hogy tudnillik nem leheté kívánni az amerikaiaktól lobogójuk védelmét. Ki mondhatja közülünk fontolat 's belátással (nevetnek), hogy Amerika nem vala képes tiszteletet szerzeni lobogójának? Nem a' tehetetlenség gátlá őt ebben, hanem a' tözsérkedő kapzsiság 's minden eszköz és mód által eszközölhető nyereségvágy. A' nemes Jefferson, az egyesült statusok akkori elnöke, részéről ellenszegülni buzgott e' szatócs szellemnek, e' telhetlen önhaszonlesnek; de számos hajótulajdonos, látván a' nagy nyereséget, ellenfeleszt Jefferson becsületos hazafiui érzetének; olvassuk bár Bassano hg (Maret) azonkori tudósítását, 's látni fogjuk, hogy az amerikaiak minden veszélynek kitétték magukata a' két hadakozó hatalom közt, csak hogy dúskodva nyerekedhessenek. Általmegyek most az igazszívűség kérdése vizsgálatára; de nem látok igazszívűséget, ha az egyesült statusok követeléseit öregbültére tekintek. 1810ben 20 milliót követeltek, a' moszkvai szerencsétlenség után 30at, később 40et. Rives ut előadásai az amerikai követeléseket 70 millióra

teszik. 1831ben e' követelések tőkéstül kamatos-
tul már 90 millióra hágta. (megindulás) Az a-
merikai kormánynak pompás birtokot engedtek ál-
tal 80 millióért, melyekből 20at elengedtek,
hogy azzal az amerikai követelések fődöztessenek.
Mit tett az amerikai kormány? Semmit sem fize-
tett. (lárma a' centrumban.) Semmit sem fizetett,
a' bizonyítvány a' Moniteurben van. 1835ben jan.
19én olvasni lehet a' hivatalos hirlapban: „Webster
ur ma nyujtotta be az amerikai tanácsnak tör-
vényjavaslatát azon kalmárok kárpótlása iránt,
kik Franciaország által 1800 előtti kifosztata-
sik miatt kárt szenvedtek. Azt állítá a' kormány,
hogy 25 milliót köteles kárpótlásukra adni.“ Bro-
glie hg: Igen, de az csak pótlék volt azon 20 mil-
lióhoz, mely már kiosztatott vala.“ Berryer ur:
„Midőn az 1803ki egyezés megtörtént, elismérte
az amerikai kormány, hogy 20 millió fölmulja a'
tartozást. Ugyanezt írta Barbé-Marbois ur is tu-
dósításában. Most 20 millió már meg van fizetve,
's a' minister szerint még 25 millió kívánatik olly
követelés lerovatására, melyre már 20 millió is
elég vala. Kérdem magától a' ministertől: való-
színű e, hogy 20 milliónyi követeléshez még 25
milliónyi pótlék kelle (kaczaj és tetszés.) Még ez
nem elég. Nekem mindegy, akár ki van Ameri-
ka fizetve, akár nincs, ez Franciaországra néz-
ve is mindegy, mert Franciaország az 1803ki
egyezésnél fogva minden adósság alul fölmentet-
tett. 'S világos hogy Franciaország Amerikának
1803 sept. 30a előttért semmivel sem tartozik.
Nézzük már most az 1834ben előadott tartozás-
jegyzéket, hiteles oklevelek támogatják e azt? Ol-
vashatni abban kárpótlást egy hajóért (Frederik)
melly 1799ben fogatott el; egy másikért, mely
1803ban sept. 23án; egy 3dikért, 1800 sept.
12ről; 4ikért 1800 jan. 25ről; 5ikért, 1800ki
septemberről; 6ikért 1800ki szinte septemberről;
7dikért 1800ki aprilisről; 's egy 8dikért jun. 18ról
(megindulás.) 1803. sept. 30a utáni követelések
é ezek? merik é ezt állítani? 's nevezhetni é ezt
igazszívűség okleveleinek? (Nagy forrongás.)
Franciaország, uraim, megfizetett, vagy leg-
alább barátját bizta meg, kit becsületesnek hitt,
hogy fizesse ki alattvalóit; 's most Amerika 1834-
ben újra kívánna olly követeléseket, melyeket
Franciaország 1803ban megfizetett 's Kegye-
tek most olly kárpótlásokat készül megajánlani,
melyeket Amerika már egy izben megfizetett
maganak. (o! o!) Igen igen, ez már 3adszor vala!
(halljuk! halljuk! Kettős figyelem. Csudálkozás
és fölindulás jelei a' széleken.) Nem szándékom
hogy a' kamara méltó bosszuságában tovább üzze
kelléténél a' következéseket (ah! ah!) Csudálko-
zom, uraim, hogy midőn lélekisméretes férfi leg-
nagyobb fáradtsággal törekszik az ügyel bajjal

fölfedezett igazságot előadni, igazszívűségére
csak megvető mosollyal felelnek. (Tetszés) Én csak
azt akarám megmutatni, hogy az amerikai kor-
mány nem vala igazszívű, és nem vala semmi bi-
zonyosság az 1834ki oklevélben, mert követe-
lések jönnek abban elő, melyeket mi már rég meg-
fizettünk. Most csak ennyit határozzunk. De men-
jünk ismét másra által! A' biztosság azt fogja ura-
ságtoknak mondani, hogy az általam fölhozott ha-
jók kárpótlását ő sem engedi meg. Nem is állítom,
de tudósításuk egyenesen oda czéloz, hogy kétsze-
resen fizetessen bennünket. Azonban én következő
következmenyt húzok észrevételimből. Folytatjuk.

A' Temps szerint a' kormány már elhatározta
hogy föl hagy Algierral, 's azt szintűgy megigér-
te Angliának, valamint előbb a' 25 milliónyi kár-
pótlást Amerikának. Szinte a' Temps szerint tör-
vényjavaslat fog a' kamara elé terjesztetni, mely
a' belga királynénak azon egy millió jegyajándé-
kot kívánja megadatni, melyet Lajos-Fülöp a'
belgák királyának ajánlott. — A' Messenger kö-
vetkező jegyzéket közöl: „St. Pelagie, 1835
april 18k. A' St. Pelagieban összegyűlt lyoni és
párisi két védbiztosság, miután bajtársival érte-
kezett, 's hirül vevé, hogy a' pairszék elnöke
megtagadni készül tőlök azon férfiakat, kiket ök
védelmezőikül választandanak, ha azok nem ügy-
véd-karbeliek, ellenmondanak összesen 's egyhan-
gúlag a' szabad védelmezés ellen szándéklott v.
intézett minden sérelemnek 's azt nyilvánítják,
hogy csak szabad választású védelmezők kísére-
tében fognak a' pairszék előtt mejelenni, mint-
hogy e' nézetben nem csak valamennyi párt embe-
reinek elvei, hanem valamennyi ügyvédi kar véle-
ménye is támogatják őket, 's ennél fogva 's min-
den vádlottnak saját jogánál fogva csak ollyanok
által fogják magukat védelmeztetni, kik teljes bi-
zodalmutat birják.“ — (Következnek az aláírá-
sok.) Feszűlten várják: mit teend a' pairszék? a'
vádlottakra tolja e t. i. a' „hivatalos“ védelmező-
ket, vagy védelmezők nélkül fogja e' foglyokat
elítélni? — Lamennais ur megérkezett Parisba 's
april 21kén megjelent a' st pelagiebeli foglyok
ügyvédi és törvénybaráti közgyűlésében.

SPANYOLORSZÁG.

A' saragossai zavarok egyik szemtanúja így
írja le annak közelebbi történetét: A' nyugtalan
csoportot, mely mintegy 500 főnyi lehet, egy
szerzetes vezérlé az érsek lakja felé. Ut-köz-
ben, midőn Parda könyváros előtt vonult el a'
csoport, egyik garázda pisztolyt sütött a' könyv-
árosra, 's ez azonnal halva terült el boltjában.
Az érsek kapusa látván a' dühödők közeledtét,
ijedtében becsukdozá az érseki lak kapuit, 's egye-
dül ennek köszönhetni, hogy a' főpap, ki épen
egyházi dolgokkal foglalatoskodék, életben ma-

radhatott. A' lázadók teli bosszuval, hogy czél-jok nem sikerülhete, az ablakokat és kaput lődözék, de minden rossz következés nélkül; — azután pedig az utcákra futának, hogy a' fegyverre szólított városi katonaság összegyűlését akadályozzák; ez alkalommal egy káronok 's egy plebanus gyilkoltatott meg. Erre a' csoport főbb része a' sz. Victoria klastromára tört, 's berontván a' karra (chorusra), a' szentség előtt, melly épen imádásra vala kitéve, őt szerzetest ölt meg, kettőt pedig megsebesített, kik közül az egyik nem sokára ki is mult. Meglátogaták ezután a' nyugtalanok a' többi klastromot is, de már mindnyáját szorosán zárva lelék, az egy domonkosiakén kívül, mellyben három szerzetest fojtottak meg. Egy ferenczrendi szerzetes épen őrkatonákat hozott vala klastroma védelmére, midőn a' nyugtalanok által körülvétetvén egy rá lőtt golyó által földre terítették. Ekkor jöve közben, babár későcskén is, a' városi őrség, melly a' további vérontást meggátolá. Gróf Rosa, a' parancsnokok egyike, élte legnagyobb veszélyivel csilapítá a' háborgókat; 's az ő bátor viseletének köszönheti több pap élte megmaradtát. Rettenetes volt a' bekövetkezett éj; lázadók lármázati 's klastromi harangok kongási szaggaták félben a' sötét éj esendét, a' mint vagy a' nyugtalanok dulának vagy a' megrémült klastromlakosok védelemre harangozák a' hiveket. — Más nap reggel minden nyugottnak látszék; azonban délfelé a' főbb csapongók büntelensége által még vakmerőbbé vált lázadók újra gyűlöngni kezdének, 's a' várost a' tegnapiánál még nagyobb veszéllyel fenyegetni. A' főkapitány kénytelen volt a' városi őrség mindkét zászlóalját fegyverre szólíttatni, 's csakugyan e' lépés szüntette meg a' további erőszakoskodást, a' nélkül még is, hogy ez által a' nyugalom helyreállított volna. Az érsek Barcelonába ment. A' zavargók száma nem nagy; jobbadon az alsóbb néposztály legnyugtalanabbai, 's mi fájdalom! majd mindnyájan városi katonák.

Valdes april 9ikén utazott el Madritbul az éjszaki sereg vezérletét átvenni. Csupán két segédet vive magával 's Valladolid és Burgosnak választá a' rövidebb de egyszersmind bátortalanabb utat, hogy annál hamarébb a' sereghöz juthasson. Hátettség és hazafiság elegendő az éjszaki harcznak véget vetni, ugy bizton remélhetni Valdes-től, hogy elődeinél szerencsésb hadakozó leend. A' királyné serege éjszaken most 60,000 emberből áll, és Spanyolország még jóval többet is lenne képes odaküldeni. Nincs tehát emberben fogyatkozás, de annál nagyobb szellemi erőben, 's ez az mi Valdesnek, valamint elődeinek, legnagyobb akadályt okozand. A' főbb tiszteket jobba-

ra pártfogás kegyelem emelé hivatalaikra, 's ennélfogvást a' katonaság inkább hadnagyai szavára hajlik, kik az 1825ki kor emberei. Egy decretum által a' királyné engedelmet ad a' testőrsereg tiszteinek, hogy tetszésük szerint az éjszaki tábor ezredeiben tisztséget vállaljanak. Pamplonabul april 17kérül jött tudósítások szerint Valdes már megérkezett a' sereghöz, és Pamplonába se ment, hanem egyenesen átalvevén a' fővezérséget, 3 osztállyal Borundának indult. Mina még egy 4dik osztályt is küldé hozzája, mellyel Valdes hadiereje 24 zászlóalj lesz. — Madritban Valdes helyett a' hadministerséget ideiglen marsal Ferrazra bizták. — Az elfogatott Carnicer, Mirandaban a' főgeneral parancsára meglövetett. — Malagában a' rend már helyre állott. Gen. Rojas april őkén érkezett oda elégséges katonasággal; azonban a' helyhatóság már ekkor mindent rendbe hozott, 's minden szükségést megtett a' nyugalom-föntartásra. A' fő kolompasok, mint guny tárgyai, megfutottak. — Madritban köz kezeken most egy íromány forog, mellyet Zumalacarreguy Etcharri Aranaz bevételekora' legyőzöttek parancsnokának bizonyítványképen adott volna, illy tartalomban: „Én don Zumalacarreguy Tamás, a' sz. Ferdinand kir. katonarend nagykeresztese, V. Károly kir. seregének altábornagya, jelen soraimmal bizonyitom, hogy don Mesquirez Joakim, az Etcharri-Aranazi ellenséges zászlóalj parancsnoka, ezen erőseget bajnokul védelmezte. Négy csapatbul álló őrségével martz. 14kétül 19ikeig tartotta magát a' vár birtokában. Részünkrol az erőség kised térébe szört több mint 300 gránát elsütése, 200 algyulövért, 's egy tetemes omladékot okozott mina-lobbantás után is embere maradt hadi állásának, 's csupán akkor adá meg magát, midőn az erőség már halomra lövetett 's benne a' védők többé semmikép sem maradhattak. Hogy mindenkor bebizonyithassa ez említett parancsnok, miként katonai magaviselete ez alkalommal valóban bajnoki volt, kiadtam jelen bizonyítványlevelemet Etcharri-Aranaz főszállásomon martz. 15ikén 1835 Zumalacarreguy Tamás.“

Lord Elliot 's kapitány Gurwood, miután mind Minától mind d. Carlostól véd-kiseretet kaptak, april 15ikén a' spanyol határokon átléptek. Mind a' két hadfél rendkívüli megtiszteléssel látszik fogadtatásukra készülni. Elpastor egy ezreddel kísérendi öket egész a' carlosi táborszeméig Oyarzun mellé, hol a' kíséretet Zumalacarreguy váltja fel egy század láncsással 's elvezeti a' biztos urakat d. Carloshoz Aspeytiaba, hol a' hggel mintegy 15 ezer főre ment sereg van egybegyülve. Alkalmasint nem lesz hosszú a' biztosak mulatása, mert már egy hónap előtt kevésb nyilvánossággal ugyan, de hasonló küldetésben

jártak biztosak a' hgnél, 's minden ajánlatra még a' házassági ügyre is, tagadó választ nyertek, nem azért ugyan, mintha d. Carlos épen ellenzeni akarná a' fija 's a' kis Izabella királyné közti összekelést, mert erről már Ferdinand király életében is vala értekezés, hanem mivel C. sohasem fogná megengedni azt, hogy trón helyett kárpótulásul illy házasság tolassék fijára; vagy más szóval: d. Carlosnak nincs ellenére, hogy fija a' meghalt Ferdinand leányát királynévá tegye; de volha sem fog megegyezni abban, hogy Ferdinand leánya tegye az ő fijasát királlyá. Illyen d. Carlos épen politikai hitére nézve is; ő most még semmi kormány-elvekről nem nyilatkozik, majd ha trónján ülend, ugymond, ideje lesz népét azok iránt megkérdezni. Nyilvános egyébiránt, hogy szerencsétlenség volna, ha d. Carlos pártfelei jutnának kormányra, mertők erőszakkal kezdenék hatalmukat 's csak hamar éreztetnék, hogy Bourbonokként távollétük alatt semmit sem tanultak, de szinte semmit sem feledtek is el. Madritban kíváncsilag várják a' híreket Valdes első hadmunkálati felől, mert olly nyilatkozással indult vala el a' táborba, hogy látni sem akarja Madritot, valamig a' lázadókat el nem pusztítja. Baráti, mint mondják, beszélnek, mikép megállapított határozata az volna, hogy Aldama, Oraa és Gurrea osztályhadait 's az egész lovasságot összesítvén, e' 60 zászlóalnyi erővel egyszerre az ellenségre törjön 's utközben Amescost, 's minden erdőséget fölguytson, hogy ekép a' lázadókat tűz és vas közé szoritván kényszerítse őket vagy Franciaországba vagy a' sikk Castiliába futásra. Mina e' tervet nem hajthatá végre súlyos betegsége miatt, mely annyira aggodalmassá vált, hogy halálát naponként várhatni. Osmá, ki Mina előtt vezérlé az éjszakai sereget, Henaresben april 11 kén reggel ágyában halva találtatott a' nélkül, hogy az előtti napon legkisebb baja lett volna. — Cadixban és Toledóban új zavarek keletkeztek szabadsági szellemben.

PORTUGÁLIA.

Lissabonban a' Leuchtenberg halála miatti nyugtalanságot így írja le egy levelező: A' hg. halála hírére sok a' nép közül nyugtalanodni kezdde 's Palmella hg. háza elibe nagy csoport tódula össze. Minthogy ezen miáistert a' nép nem kedveli, már előbb gunyiratokat függesztének elene ki az utcák szögletein, hol arról vádolták, hogy Auguszt hget megétette, mivel a' portugáli kiköltöztek fölségállásra kiosztásul rá bízott 2 millióról számolni nem tud; — mivel fijasát a' királynéval összeházasítani törekszik 's végre mivel a' constitutiót, valamint már Wellington hggel előre megegyezett volna, eltörteni akarja. Illy gyanu-vádak miatt felbőszülvén ellene a' nép

alja, csoportosan screglett a' hg. szállása elibe (mellyben az előtt adm. Napier lakott) kiáltozva: „Le Palmellával! halált az árulónak!“ Palmella épen haza jö vala Carvalho ur kocsijában, midőn lakja előtt a' csoportot meglátja; visszafordulnia már nem lehetett, minthogy a' gyanut még inkább nevelé vala, leszállott tehát a' kocsiból 's gyalog, a' zajongó csoporttul körülvétetve, lépdelt lakjába föl. Itten találta Terceirát, Villarealt, Pillar urat és többeket, kik védelmére jötenek. Terceira bátran a' szobába tolaodott emberekhez fordult 's ámbár ezek csak halált 's agyonverést orditozának, kiutasítá őket. „Én Terceira hg vagyok, ugymond, ismértek e? Ha tetszik, elöttetek állok, öljetek meg! megérdemlem, mert illy embereket szabadítottam meg, mint ti!“ E' szavak igen megszegyeníték a' bős csoportot, 's közüle a' fegyveresek eldugván ölszereiket lesütött fövel szépen kitakarodtak. Utánok a' ház kapuji nyomban becsukattak. 11 órakor egy csapat lovasság vágatott a' ház elibe 's töltött fegyverrel védelmezé a' további támadás ellen. Palmella hgné leányostul egy hátulsó kapun már előbb megszökönt a' házból Meagher urhoz az angol alconsulhoz, 's még azután is több napig nála tartózkodott. Ugyanez estve a' Minho tartományi kormányzó is, ki a' 2dik kamarában a' kormányt hatalmasan szokta védeni, hasonló veszélyben forgott; a' nép t. i. körülfogá őt az utcán és szidalmak közt ellazsnakolá, szerencsére még jókor némelly tekintetben álló férfiak jövének közbe, kik a' további üldözéstül megmenték. Serra do Pillar viscondét is körülvevé egy csoport, de bántalma nem történt, mert találkoztak, kik reáismértek, hogy ő az, ki Porto előtt a' serrai klastromot olly vitézül védelmezte. Éjfélkor a' nyugalom már helyre állott. Az egész zaj alatt se migueli se tisztán lázadási kiáltás nem hallatszott, 's a' történeteket inkább azon hó szeretetből eredettnek tulajdonithatni, melyel a' nép királynéja iránt viseltetik. Palmellát e' történet után 3 egész nap nem leheté látni utcán vagy nyilvános helyeken. Harmadnap a' temetés egész esőndben ment végbe, a' nép bus és komor, asszonyt pedig alig leheté látni, kinek szemei könnyben nem ázának. Temetés után a' követkamara titkos ülésében előfordult a' trónöröklési kérdés azon esetre, ha a' királyné véletlen meghalálnék. Ez esetben a' nép Amalia hgasszonynak (d. Pedro 's az özvegy császárné kis leánykájának) elsőséget kíván juttatni a' többi portugáli inf. hgasszony fölött, ha Brazília donna Januáriát 's ennek testvérét ki nem adná. (Braziliában t. i. a' kis császár II. Pedro beteges levén, a' birodalom nem akarja elbocsátni a' két hgasszonyt.) Mikép egyezett a' kamara e' kérdés fölött meg, még nem tudhatni; azonban bizonyos,

hogya a' királyné újabb férjválasztása is szóba jött. Mint beszélnek, az elhunyt Auguszt hg vég óráiban kérte volna a' királynét, hogy testvérének az ifju Miksa hgnek (született 1817ben, 's most hadnagy a' bajor seregben) adja kezét. Ez ifju hg elhunyt bátyjánál egészségesebb testalkotásu. Azonban e' tervnek számos nehézség áll elébe. A' királyné első mély bánatjából már valamennyire fölödült, 's jobban van. Már most kétleni kezdik, hogy viselős volna, melly körülmény, ha való, igen fogná könnyíteni az ifju Miksa hggeli összekeletést. — A' híres Aires Pinto, ki d. Miguel alatt előbb portoi, később pedig Iamegoi kormányzó vala, elfogatott, 's a' nála talált lázasztó fölszólítások miatt, mint hazaáruló, pör alatt van. Az ország mindenütt nyugalmas.

SCHWEIZ.

Tessin canton tanácsa arra szólítja föl a' keblebeli helyhatóságokat, hogy valamennyi, községeikben tartózkodó idegent azonnal előidézzenek, 's mindenkiel, ki szükséges bizonyítványokkal ellátva nincsen, haladéktalanul a' fenálló törvények szerint bánjanak. Mindenidegen, ki egy hónapnyi határidő alatt a' kistanács előtt azokat bemutatni elmulasztaná, 's új maradhatási engedelmet nem szerzendene magának, a' törvények szoros értelme alá essék, 's eddigi kimutatása sikeretlennek nyilváníttassék.

SVÉDORSZÁG

Eszterházy József gróf, ki Bécsből vala küldve a' stokholmi udvarhoz a' kormányváltozást bejelenteni, oda martz. 9én érkezett meg, és Woyna gróffal az ausztriai követtel meglátogatta Wettersedt grófot; — következett vasárnap martz. 15én a' királynál lesz nyilvános elfogadtatása. A' gróf egyszersmind az angol követet is meglátogatta. —

ELEGYHIREK.

Ő szentsége a' pápa a' cs. kir. udvari játék-szín aligazgatójának, Deinhardstein Lajos kormánytanácsosnak nagy Sz. György rend keresztét ajándékozta, mellynek elfogadását 's viselhetését ő cs. k. fölsége Ferdinand megengede. — A' mult tél Éjszak-amerikában olly kemény volt, hogy hasonlóra még nem emlékeznek. Charlestont, Dél-carolina fővárosát, melly mintegy 33ik lépcsője alatt fekszik az éjszakai szélességnek, 's így délszaki, mint Európa legdélszaki országai, martz. 5én még egészen hó fedé, melly főkép a' környéken olly magas vala, hogy a' posták a' vasúton sokáig elmaradtak. Valamennyi nyilvános multság, és társas gyülekezet, vagy összejvetel megszűnt v. félbenszakadt a' szörnyű hideg miatt. A' tél Floridában is rendkívül zordonga,

's közönséges a' félelem, hogy a' füge-és narancsfa mind megfagyott. —

Hamburgban april. 9ikén a' gyapju ára folyvást föntartá magát, kivált a' közép-finomé és közönségesé, melly fajok inkább kerestettek. A' vásárra hozott gyapju-mennyiség nem felelt meg a' vásárlók várakozásinak, 's ha szabadabb válogatást enged vala e' mennyiség, a' vásár sokkal élénkebb lehetett volna. E' biztató kilátást nem épen igazolják a' legújabb kereskedői hírek; állítják ugyanis belföldi nagy gyapjukereskedőink, mi szerint a' külföldi kereskedőházak megbizottai utasítást vettek volna, hogy újabb gyapju-vásárlásokhoz óva fogjanak, míg állapotottabb kilátásról illető megbizóiktól nem értesítetnek. — Mensen sebesfutó (ki tavaly Pesten is mutatá futásbeli ügyességét) most Genfből, Lausanne-on, Frankfurton és Hollandián keresztül Angliába megyen 's alkura szándéka lépni a' keletindiai társasággal, hogy ennek részére egyutazást tegyen Madrasba szárazföldön. Ezen utját ekép intézné: London, Németország, Magyarország, Konstantinápoly, ázsiai Törökország, Teheran, Tatárország, Calcutta, Madras; 's mind ezen hosszú gyalog-utra csak 65 napot tűz ki magának. Mensen ur 24 óra alatt, mellyből négyet pihenésre használ, rendszeren 45—50 lieynyi utat halad; igen mértékletesen él 's bort csak keveset iszik. Érverése pihenési állapotban egy percz alatt 45ször lüktet, legnagyobb farsadsága után 62szer. — A' boroszlai (breslauer) egyetembeli csillagász-torony fölügyelője Boguslawsky kapitány ur, april. 20 's 21ke közti éjjel egy új üstökös fedezé föl, melly még csak mint ködfolt látható a' bika körében a' kehely v. bilikom csillagképnél 's egyenes vonalban Regulusnak tart a' napfelé, 's így földünkhez még nem is látszik közelíteni. Ezen üstökös később 27 's 28ka közti éjjel Littrow K. ur is észrevév a' bécsi cs. kir. csillagász-intézetben. — April 13kán pedig Krakóban Weisz ur astronomiai professor, Saturnusnak a' hold által okozott sötétültét (fogyatkozását) vette észre.

Pénzkelet:		A' gabona pesti piaczi ára majus 5k. 1835:			
Bécs majus 5ikén pengő pénzben	Középár	pozson. mérváltó garas	legjobb	közép-szerű	csé-kély
Status 5 pC. kötel.	102 $\frac{3}{4}$	Tisztabuza	120	116 $\frac{3}{4}$	113 $\frac{1}{2}$
" 4 pC.	97 $\frac{3}{4}$	Kétszeres	—	—	—
1820ki statusköles.	—	Boza	102	100	93 $\frac{1}{2}$
1821ki " "	—	Arpa	90	88	86 $\frac{1}{2}$
1834ki " "	595 $\frac{5}{16}$	Zab	70 $\frac{3}{4}$	66 $\frac{3}{4}$	60
Kam 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	—	Köles	—	—	—
Bankrészevény	1347 $\frac{1}{2}$	Köleskása	—	—	—
Cs. arany pCt. agio	—	Kukoricza	103 $\frac{1}{2}$	100	—